

December 2017

DEFINITIE GRONDGEBONDENHEID

Netwerk GRONDig heeft als belangenorganisatie voor de grondgebonden melkveehouderij een verantwoordelijkheid om bij te dragen aan beter en afgestemd beleid voor de grondgebonden en biologische melkveehouderij in ons land. Een robuuste en toekomstbestendige definitie van Grondgebondenheid is essentieel om allerlei interpretaties over het begrip Grondgebondenheid te voorkomen.

Het netwerk richtte in oktober 2017 Comité GRAS op om een definitie te bestendigen. Een heldere visie op het evenwicht tussen dier, gewas en grond (kringloop op bedrijfsniveau) en de samenhang met de omgeving was het uitgangspunt voor Comité GRAS. Daarnaast is de doorkijk naar de toekomst besproken. Het comité bestond uit vertegenwoordigers van de melkveesector; milieu –en natuurorganisaties; dierenwelzijns- en overige organisaties.

1 Criteria van een robuuste definitie Grondgebondenheid zijn: de definitie moet kort en krachtig, uitvoerbaar, fraudebestendig en transparant zijn en géén ongewenste bijeffecten veroorzaken. De definitie moet inpasbaar zijn in de wet- en regelgeving en bij voorkeur zoveel mogelijk steunen op al bestaande wet- en regelgeving.

2 Doorkijk naar nabije toekomst is dat de definitie dé norm is op bedrijfsniveau. Dé weg om de melkveehouderij als geheel te kunnen verduurzamen.

Wij zijn overeengekomen dat:

1 DEFINITIE GRONDGEBONDENHEID

Grondgebondenheid in de melkveehouderij is te definiëren en te duiden als de relatie tussen de fosfaatproductie en de plaatsingsruimte van fosfaat op het individuele bedrijf.

Bij een fosfaatproductie gelijk of kleiner dan de plaatsingsruimte van fosfaat is er sprake van grondgebondenheid. Gebaseerd op forfaitaire fosfaatexcretie van de runderen (*Meststoffenwet, tabel 6*) en de fosfaatgebruiksnormen (*plaatsingsruimte*) per hectare grond.

Met *grond* van het individuele melkveebedrijf wordt concreet bedoeld: alle gronden behorende bij het individuele melkveebedrijf binnen een straal van twintig kilometer in eigendom of pacht, die ook als zodanig staan geregistreerd in de Gecombineerde Data Inwinning (GDI). Ook zou *gebruikersgrond* binnen een straal van twintig (20) kilometer - metende vanaf de bedrijfsgebouwen van het individuele melkveebedrijf - bij het bedrijfsareaal gerekend kunnen worden als grondgebondenheid, mits daarvoor een voedergras-mestcontract is overeengekomen en dit als zodanig in de GDI vermeld kan (gaan) worden. Eigendoms –en/of pachtgronden op grotere afstand dan twintig kilometer van het bedrijf tellen niet mee voor de grondgebondenheid (ongewenste mesttransporten over afstanden; slechte controleerbaarheid voer-mest kringloop)

www.netwerkgrondig.nl

info@netwerkgrondig.nl

ACHTERLIGGENDE MOTIVATIE VAN DE DEFINITIE:

De grondgebonden melkveehouderij kenmerkt zich als kringloopbedrijf door de balans tussen de hectares grond onder het bedrijf en het aantal koeien. Voldoende grond onder het bedrijf is de basis voor milieuverantwoorde melkproductie. Het is een duurzame en maatschappelijk gewenste bedrijfsvoering, waarbij dier, mest, bodem en gewas een kringloop vormen. Weidegang, weidevogel- en bodembeheer, behoud van familiebedrijven en een leefbaar platteland zijn daaraan verbonden. Deze melkveehouders produceren in samenhang met hun leefomgeving en veroorzaken geen mestoverschot of milieuproblemen.

Samenvattend:

- minder risico belasting van milieu en klimaat
- minder logistiek en 'industrialisering'
- meer ruimte en mogelijkheden voor weidegang
- meer kansen voor biodiversiteit, natuur-inclusieve landbouw en behoud landschap
- basis voor maatschappelijk gewaardeerde vorm van landbouw

2 DOORKIJK NAAR NABIJE TOEKOMST IS DAT DE DEFINITIE DE NORM IS OP BEDRIJFSNIVEAU. Dé WEG OM DE MELKVEEHOUDERIJ ALS GEHEEL TE KUNNEN VERDUURZAMEN

Grondgebonden melkveehouderij, dé STIP aan de HORIZON!

De definitie van grondgebondenheid zoals geformuleerd is leidend. Tot 2020 geeft het melkveebedrijven, die niet aan de definitie voldoen, de tijd om grondgebonden te worden. Vanaf 2020 is een bedrijf wel of niet grondgebonden: heel duidelijk. Er is dan geen ruimte meer voor percentages net niet of helemaal niet grondgebonden zijn binnen de definitie. Allerlei marges of constructies vallen NIET onder het begrip grondgebondenheid.

Overheid en bedrijven hebben twee jaar de gelegenheid om zich voor te bereiden op de nieuwe situatie dat er grondgebonden en niet-grondgebonden melkveebedrijven zijn: twee sporen. Twee jaar is ook nodig om bepaalde wet- en regelgeving te kunnen aanpassen. Wat betekent 2020 voor de overheid en bedrijven?

Overheid

- Grondgebonden melkveehouderij (en dus ook niet grondgebonden melkveehouderij) als aparte categorie in de wet op te nemen, om te beginnen in de Wet Grondgebonden Groei. Dit laatste betekent ook dat niet-grondgebonden melkveebedrijven kunnen groeien zonder grond. Dit kan echter alleen onder wettelijke randvoorwaarden (milieu) en daarnaast kan 'de markt' bepalen of er afzet is voor de melk van niet grondgebonden bedrijven;
- geen generiek beleid meer: maar tweesporen beleid
- Registratie van gronden) in gebruik te wijzigen (GDI, waardoor er duidelijke verantwoordelijkheden (met bijbehorende passende rechten en plichten) van eigenaar en gebruiker ontstaan;
- In de vorming van regelgeving: de huidige voorkeurspositie van de gehele melkveehouderij voor te behouden aan de grondgebonden melkveehouderij. Dus ook met betrekking tot

www.netwerkgrondig.nl

info@netwerkgrondig.nl

Dé belangenorganisatie van en voor de grondgebonden melkveehouderij

derogatie, mest aanwenden, ammoniakemissie, inkomensondersteuning, etc.
Niet-grondgebonden melkveebedrijven krijgen dus te maken met vergelijkbare regels als de intensieve varkens- en pluimveehouderij.

Melkbedrijven

- Op korte termijn kiest elke melkveehouder tussen wel of niet grondgebonden, als zij kiezen voor grondgebondenheid gaat een ander regime gelden voor hen van wet en regelgeving;
- In de komende twee jaar ervoor zorgen dat zij voldoende grond verwerven of in gebruik hebben binnen een straal van 20 km van het bedrijf;
- De bedrijfsvoering wel of niet grondgebonden is uiteindelijk een keuzevrijheid van de ondernemer. Door de grondgebonden bedrijven te ontzien bij diverse wet -en regelgeving kan dit een stimulans zijn voor niet-grondgebonden bedrijven om toch de koers grondgebondenheid in te zetten.

Foppe Nijboer,
voorzitter Netwerk GRONDig

prof.dr.ir Jan Douwe van der Ploeg,
voorzitter Comité GRAS

Alsmede de comitéleden van GRAS:

Johannes Kramer, *Gedeputeerde in Friesland*
 Baukje Jacobi, *melkveehoudster in Noord Nederland*
 Gerard Stam, *melkveehouder in West Nederland*
 Jacob van Emst, *melkveehouder in Oost Nederland*
 Peter van Roessel, *melkveehouder in Zuid Nederland*
 Sybrand Bouma, *biologisch melkveehouder*
 René Cruijssen, *voorzitter coöperatie EKO Holland*
 Sijas Akkerman, *directeur Milieu & Natuur federatie Noord Holland*
 Hans van der Werf, *directeur Milieu & Natuur federatie Friesland*
 Bart van Opzeeland, *teammanager Milieudéfensie*
 Cees Witkamp, *Vogelbescherming*
 Bart van der Hoog, *voorzitter vakgroep Melkveehouderij NAJK*
 Teunes Jacob Slob, *voorzitter De Natuurweide*
 Albert van de Ploeg, *bestuurslid NFW*

Andere steunbetuigingen voor de definitie en toekomstvisie
 Volkert Vintges, *Gelderse Milieufederatie*
 Bert van den Berg, *Dierenbescherming*
 Berend Pastoors, *directeur Federatie van Particulier Grondbezit*
 Piet van IJzerdoorn, *voorzitter vereniging van biologisch dynamische landbouw*
 Nico Minnema, *SuccessieNatuurzaken*

www.netwerkgrondig.nl

info@netwerkgrondig.nl